
Зьмест «ARCHE» за 2004 год

АД РЭДАКЦЫІ. ПРАДМОВА

---

1. **Аркуш, Алесь.** Дуб імя Ластоўскага // № 3 (32). С. 7.
2. **Дынько, Андрэй.** Шукайце нас у падполлі // № 5 (34). С. 5—6.
3. **Максіюк, Ян.** Полацку трэба прадавацца // № 3 (32). С. 5—6.
4. Прадмова // № 1 (30). С. 5.
5. Прэзыдэнт з малой літары // № 4 (33). С. 5.

АНАЛІТЫКА

---

6. **Батура, Аляксандар.** Ці ёсць у Беларусі нацыянальныя інтарэсы? // № 1 (30). С. 69—87. Бібліягр. у канцы артыкулу.
7. ***Валерстайн, Імануіл.** ЗША і Эўропа, ад 1945 году да сёння / Перакл. з ангел. Міланы Міхалевіч // № 3 (32). С. 118—122*.
8. ***Гантынгтан, Сэмюэл.** Мёртвыя душы: Дэнацыяналізацыя амэрыканскай эліты / Перакл. з ангел. Міланы Міхалевіч // № 5 (34). С. 93—111. Бібліягр. у канцы артыкулу.
9. ***Гапава, Алена.** Што такое «бацька» й яго бацькоўскі клопат // № 4 (33). С. 159—169. Бібліягр. у канцы артыкулу.
10. **Дынько, Андрэй.** Чаму мы прагнем у Эўропу // № 2 (31). С. 53—62.
11. ***Жукоўскі, Даніла.** У лябірынце з постмадэрністам // № 1 (30). С. 88—94. Бібліягр. у канцы артыкулу.
12. ***Жукоўскі, Даніла.** «Зразумела» і

«понятно» // № 4 (33). С. 187—193.

13. **Знаткевіч, Аляксей.** Грудзі Курнікавай — канец гісторыі // № 4 (33). С. 144—158.

14. ***Лобач, Уладзімер.** Сэкс і эротыка ў беларускай традыцыйнай культуры // № 3 (32). С. 123—137.

15. **Мацкевіч, Уладзімер.** Чыя палітыка тапырыцца ў раёне Берасьця?: Выступ прэзыдэнта перад берасьцейскімі студэнтамі // № 5 (34). С. 71—82.

16. Паліталёгія ў пераходным грамадстве: Круглы стол / Удзел бяруць Вячаслаў Бабровіч, Уладзімер Абушэнка, Андрэй Казакевіч і інш.; Занатаваў Зьміцер Дзядзенка // № 3 (32). С. 112—117.

17. **Пачкаеў, Мікола.** Лукашэнка ў вачох Захаду: пасья дзесяцігодзьдзя ля ўлады // № 4 (33). С. 170—179. Бібліягр. у канцы артыкулу.

18. ***Прэжывічус, Нерьюс.** Як Лукашэнка апраўдвае рэфэрэндум і свой рэжым / Перакл. з ангел. Вольфа Рубінчыка // № 5 (34). С. 59—69. Бібліягр. у канцы артыкулу.

19. ***Рудкоўскі, Пётра.** Пагоня за духамі ды ідэямі: Рэфлексія над некаторымі тэндэнцыямі ў беларускай грамадзкай філязофіі // № 3 (32). С. 90—111. Бібліягр. у канцы артыкулу.

20. ***Рудкоўскі, Пётра.** Замкнёнае грамадства й замкнёны розум // № 4 (33). С. 180—186. Бібліягр. у канцы артыкулу.

21. ***Садоўскі, Пётра.** Нацыянальная ідэнтычнасьць як мэтафізычны выбар (нататкі рэтраграда) // № 2 (31). С. 77—100.

* — тэксты, пазначаныя такім знакам, надрукаваныя неклясычным правапісам.

22. **Шаўцова, Лілія.** Межы бюракратычнага аўтарытарызму / Перакл. з ангел. Аляксея Ігнатавіча // № 5 (34). С. 83—92.

23. **Яновіч, Сакрат.** Беларусь заўтра // № 2 (31). С. 63—76.

АНКЕТАВАНЬНЕ. АПЫТАНЬНІ

24. Ці зьмянілася Вашае стаўленьне да Лукашэнкі за 10 гадоў?: [Вайтовіч А., Лябедзька А., Навумчык С., Саманкоў А., Фядута А.] / Апытвала Вольга Караткевіч // № 4 (33). С. 18—21.

25. Ці мусяць у Беларусі застацца дзьве дзяржаўныя мовы? Паводле якога прынцыпу мусяць вызначацца мова навучаньня ў беларускай сыстэме адукацыі? Ці вышэйшая расейская культура за беларускую? Ці вітаеце вы абмежаваньне ў інфармацыйнай прасторы расейскага ўплыву? Ці будзе беларуская інтэграцыя з Эўразьвязам азначаць адначасова «прэч ад Расеі»? Якую ролю ў грамадстве павінна выконваць беларуская мова? Якім, на вашу думку, будзе рэальны баянс моваў у Беларусі ў агляднай будучыні?: На пытаньні адказваюць С. Алексіевіч, А. Фядута, С. Панькоўскі, Ю. Дракахруст, А. Сасноў, С. Багданкевіч, Л. Злотнікаў, У. Мацкевіч, С. Букчын, В. Марціновіч, П. Марцаў / Апытваў Алесь Пяткевіч // № 5 (34). С. 7—27.

26. Чаму я галасаваў «за» Аляксандра Лукашэнку (ці «супраць»)? Анкетаваньне: [Баўтовіч М., Бекус Н., Залескі М., Кіштымаў А., Кунцэвіч У., Лялькоў І., Мельнікаў А., Плакс Дз.] // № 4 (33). С. 6—17.

27. Часта кажуць, што Беларусь для за межнікаў асацыюецца толькі з Чарнобылем і Лукашэнкам. Ці згодныя Вы з такім сьцьверджаньнем?: [Бальцаровіч Л., Булак-Балаховіч С.-М., Каміньскі М., Канвіцкі Т., Камароўскі Б., Матушэўска К., Скірмунт Т., Смуклова Э., Стасіньскі П.,

Ягела М.] / Апытваў Аляксей Дзікавіцкі // № 4 (33). С. 22—24.

КАРОТКІЯ РЭЦЭНЗІІ

28. **Абрамовіч, Павал.** Дом з закрытымі / адкрытымі аканіцамі (неабходнае падкрэсьліць) // № 3 (32). С. 283—286. **Рэц. на:** Глобус Адам. Дом. — Менск: Логвінаў, 2004.

29. **Глагоўская, Лена.** Полацак антырасейскі // № 3 (32). С. 280—282. **Рэц. на:** у канцы артыкулу. **Рэц. на:** Kupisz D. Połock 1579. — Warszawa: Dom Wydawniczy Bellona, 2003.

30. **Казінец, Яўген.** Беларусь шматаблічная // № 5 (34). С. 324—326. **Рэц. на:** Osteuropa. Zeitschrift für Gegenwartsfragen des Ostens. 2004. № 2.

31. **Катлярчук, Андрэй.** Нямецкая вучонасьць і беларуская мінуўшчына // № 2 (31). С. 233—237. **Рэц. на:** у канцы артыкулу. **Рэц. на:** Лінднэр, Райнэр. Гісторыкі і ўлада: Нацыятворчы працэс і гістарычная палітыка ў Беларусі XIX—XX стст. — Менск, 2003. — (Бібліятэка часопісу «Беларускі Гістарычны Агляд»).

32. ***Корбут, Віктар.** Вечнае змаганьне за містыфікацыі // № 1 (30). С. 188—191. **Рэц. на:** у канцы артыкулу. **Рэц. на:** Анталогія даўняй беларускай літаратуры: XI — першая палова XVIII стст. / Падрыхт. А. Богдан, А. Бразгуноў, С. Гаранін, Л. Гедзімін, Л. Ляўшун, В. Чамярыцкі; Навук. рэд. В. Чамярыцкі. — Менск: Беларуская навука, 2003.

33. **Лагвінец, Алесь.** Францускія акуляры, расейскія вуткі і беларускае дзіва // № 2 (31). С. 226—232. **Рэц. на:** Le Belarus: L'Etat de l'exception. Sous la direction de François Dépelteau et Aurélie Lacassagne. Les Presses de L'Université Laval, 2003.

34. ***Мельнікаў, Андрэй.** Разбурэньне куміра // № 2 (31). С. 238—239. **Рэц. на:**

Быкаў В. Афганец // Дзеяслоў. 2003. № 7.

35. ***Графімчык, Анатоль**. Нялішняя кніга // № 1 (30). С. 192—196. Бібліягр. у канцы артыкулу. **Рэц. на:** Śleszyński W. Okupacja sowiecka na Białostocczyźnie w latach 1939—1941. Propaganda i indoktrynacja. — Białystok: Agencja Wydawnicza Beńkowski, Białostockie Towarzystwo Naukowe, 2001.

36. ***Графімчык, Анатоль**. Паміж Сцылаю й Харыбдаю // № 5 (34). С. 320—323. Бібліягр. у канцы артыкулу. **Рэц. на:** Ладысеў У., Брыгадзін П. Паміж Усходам і Захадам: Станаўленне дзяржаўнасці і тэрытарыяльнай цэласнасці Беларусі (1917—1939). — Менск: БДУ, 2003.

КРЫТЫКА

37. **Бекус, Нэлі**. Тэрапія альтэрнатывай, або Беларусь, уяўленая інакш / Перакл. з рас. Андруся Клікунова // № 2 (31). С. 38—42. **Рэц. на:** Беларусь: Сцэнары рэформаў. Эўрапейскі выбар для Беларусі. — Варшава: Фонд імя Сьцяпана Батуры, 2003.

38. **Богдан, Сяргей**. Гісторыя іншазаканьняў: Мусульманская літаратура Вялікага Княства Літоўскага // № 5 (34). С. 143—154. **Рэц. на:** Suter P. Alfurkan Tatarski: Der litauisch-tatarische Koran-Tefsir. — Köln; Weimar; Wien: Böhlau, 2004.

39. **Булгакаў, Валер**. Вузкія месцы дыяспары // № 1 (30). С. 6—24. **Рэц. на:** Сяргеева Г. Беларуская дыяспара ў нацыянальнай гістарыяграфіі XX стагодзьдзя (кароткі агляд) // Запісы Беларускага Інстытуту Навукі й Мастацтва. — 2001. — № 25; Панькоў М. Хроніка беларускага жыцця на чужыне (1945—1984). Менск, 2001. (Бібліятэка часопісу «Беларускі Гістарычны Агляд»); Юрэвіч Л. Літаратурны рух на эміграцыі. — Менск, 2002. — (Бібліятэка часопісу «Беларускі Гістарыч-

ны Агляд»); Пашкевіч А. Зваротныя дарогі. Проза беларускай эміграцыі XX стагоддзя. — Беласток: Беларускае літаратурнае аб'яднанне, 2001; Савік Л. Пакліканьня: Літаратура беларускага замежжа. — Менск: Тэхналогія, 2001; McMillin A. Belarusian Literature of the Diaspora. — The University of Birmingham Central Printing, 2002.

40. **Булгакаў, Валер**. Загадкі і адгадкі лукашэнкаўшчыны // № 4 (33). С. 25—50. **Рэц. на:** Ідыёт самы настаяшчы. Творы й экспромты ў розных жанрах. — Менск—Варшава—Масква: Kontra-press, 2001; В центре внимания нашей политики должны быть люди: Матер. совещаний активистов областей и г. Минска по вопросам социально-экономического развития регионов Республики Беларусь в 2001—2005 гг. — Минск: Беларусь, 2002; Лукашенко А. Г. Исторический выбор Беларуси: Лекции, прочитанные в высших учебных заведениях г. Минска. — Минск: Академия управления при Президенте Республики Беларусь, 2003.

41. **Грыцак, Яраслаў**. Гульні з качаргою: усур'ез і па-ўкраінску / Перакл. з укр. Віялеты Кавалёвай // № 1 (30). С. 54—68. Бібліягр. у пачатку артыкулу.

42. ***Жукоўскі, Даніла**. Калхоз імя Пацёмкіна, дзярэўня Беларусь // № 3 (32). С. 8—11. **Рэц. на:** Мы — беларусы: Дакумент.-маст. выд. / Уклад. Т. Бондар; Маст. А. Варанішча. — Мінск: Рэдакц.-выд. установа «Літаратура і мастацтва», 2003.

43. ***Жукоўскі, Даніла**. Цётка Свабода // № 5 (34). С. 138—142. **Рэц. на:** Быкаў на Свабодзе. — Радые Свабодная Эўропа / Радые Свабода, 2004. — (Бібліятэка Свабоды. XXI стагодзьдзе); Дарога праз Курапаты. — Радые Свабодная Эўропа / Радые Свабода, 2002. — (Бібліятэка Свабоды. XXI стагодзьдзе); Верш на Свабоду. — Радые Свабодная Эўропа / Радые Свабода, 2002. — (Бібліятэка Свабоды. XXI стагодзьдзе).

44. ***Жыжак, Славой**. Лавіце момант: ленінская спадчына / Перакл. з ангел. Міланы Міхалевіч // № 4 (33). С. 92—100. **Рэц. на:** d'Encausse Hélène Carrère. Lenin / Translated by G. Holoch. — Holmes & Meier, 2001.
45. ***Казакевіч, Андрэй**. Беларуская сыстэма: Марфалёгія, фізыялёгія, генэалёгія // № 4 (33). С. 51—84. **Рэц. на:** Лукашенко А. Г. Исторический выбор Беларуси: Лекции, прочитанные в высших учебных заведениях г. Минска. — Минск: Академия управления при Президенте Республики Беларусь, 2003.
46. ***Котрэл, Робэрт**. Пуцінская пастка / Перакл. з ангел. Міланы Міхалевіч // № 1 (30). С. 32—43. **Рэц. на:** Volkov V. Violent Entrepreneurs: The Use of Force in the Making of Russian Capitalism. — Cornell University Press; Braithwaite R. Across the Moscow River: The World Turned Upside Down. — Yale University Press; Gaidar Y. State and Evolution: Russia's Search for a Free Market / Translated by J. A. Miller. — University of Washington Press.
47. **Ліхтаровіч Юрась**. Кароткі курс посткамунізму // № 2 (31). С. 43—52. **Рэц. на:** Staniszkis J. Postkomunizm. Próba opisu. Gdańsk: Słowo / obraz terytoria, 2001.
48. **Надсан, Аляксандар**. Даведнікі — не паэзія // № 2 (31). С. 27—37. **Рэц. на:** Гарбінскі Ю. Беларускія рэлігійныя дзеячы XX стагоддзя: Жыццяпісы, мартыралогія, успаміны. — Менск—Мюнхен: Нацыянальны навукова-асветны цэнтр імя Францішка Скарыны, 1999; Garbiński J., Turonek J. Białoruski ruch chrześcijański XX wieku: Słownik biograficzno-bibliograficzny. — Warszawa: Polska Akademia Nauk, Instytut Slawistyki, 2003.
49. ***Рубінчык, Вольф**. Лукашэнка без маскі, або Гульня на паніжэньне // № 4 (33). С. 85—91. **Рэц. на:** Шеремет П., Калинкина С. Случайный президент. — Ярославль: Ньюанс, 2003; Нудельман Ю. Щаранский без маски. — Беер-Шева: Негев-пресс, 1999.
50. ***Рудкоўскі, Пётра**. Падмуркі і падпоркі для дзяржаўнай ідэалёгіі // № 5 (34). С. 112—132. **Рэц. на:** Основы идеологии белорусского государства. — Минск: Академия управления при Президенте Республики Беларусь, 2004; Мельник В. А. Государственная идеология Республики Беларусь: Концептуальные основы. — Минск: Тесей, 2004; Яскевич Я. С. Основы идеологии белорусского государства: Мировоззренческие ценности и стратегические приоритеты. — Минск: РИВШ БГУ, 2003; Канашиевич Н. М. Политика. Идеология. Менталитет: Курс лекций. — Могилев: МГУ им. А.А. Кулешова, 2003; Борушко А. П. О национальной идее: Очерк. — Минск: УП «Технопринт», 2004; Лукашенко А. Г. За сильную и процветающую Беларусь! // Советская Белоруссия. 2001. 22 мая; Доклад Президента А. Г. Лукашенко на постоянно действующем семинаре руководящих работников республиканских и местных государственных органов по вопросам совершенствования идеологической работы // Советская Белоруссия. 2003. 28 марта.
51. **Сідарэвіч, Анатоля**. Дух і літара // № 1 (30). С. 44—53. **Рэц. на:** Колас Якуб. Новая зямля: Паэма / Агул. рэд., паслясл. Я. Янушкевіча; Уклад. У. Гілеп, Я. Янушкевіч; Прадм. М. Мушынскага; Перакл. на рус. С. Гарадзецкага і інш.; Перакл. на польск. Ч. Сэнюха; Камент. М. Мушынскага, Я. Янушкевіча; Маст. В. Шаранговіч. — Менск: БФК, 2002.
52. **Сіліцкі, Віталь**. Страшны сон расейскамоўных лібэраляў // № 1 (30). С. 25—31. **Рэц. на:** Злотников Л. В петле популизма: Идеология, политика и экономика в независимой Беларуси. — Минск: Энцикл-

лопедикс, 2002.

53. **Сіліцкі, Вігаль.** Гістарычны выбар Лукашэнкі // № 2 (31). С. 5—15. **Рэц. на:** Лукашенко А. Исторический выбор Беларуси: Лекции, прочитанные в высших учебных заведениях г. Минска. — Минск: Академия управления при Президенте Республики Беларусь, 2003.

54. **Чавусаў, Юры.** Цэнтры цяжару ідэалёгічнай працы // № 2 (31). С. 16—26. **Рэц. на:** О состоянии идеологической работы и мерах по ее совершенствованию: Матер. постоянно действующего семинара руководящих работников республиканских и местных государственных органов. — Минск: Академия управления при Президенте Республики Беларусь, 2003; Национальная безопасность Республики Беларусь: Современное состояние и перспективы / Мясликович М., Никитенко П., Пузилов В. и др. — Минск: Право и экономика, 2003; Яскевич Я. Основы идеологии белорусского государства: Мировоззренческие ценности и стратегические приоритеты: Учеб.-метод. пособие для высших учеб. заведений. — Минск: РИВШ БГУ, 2003.

55. ***Ягораў, Андрэй.** Жабрацтва ідэалёгіі // № 5 (34). С. 133—137. **Рэц. на:** Михеев В. М. Идеология: размышления и выводы. — Минск: ОДО «Тонпик», 2004; Основы идеологии белорусского государства: Учеб.-метод. пособие / В. В. Шинкарев, В. А. Вартанова, В. А. Зенченко и др.; Под ред. В. В. Шинкарева. — Минск: БГПУ, 2004.

ЛІТАРАТУРА

56. ***Аўсьлендэр, Роза.** Жыцьцё духам: [«ад цябе да рэчаў і людзей...»; Загуба; Суўдзел; Ты і я; Перамена; Шагал; Не забыць; Сэкунда; Чалавек з нажом; Ліст; Ня ведаю; Садагорскі хасыд; Дарэмна; Зоры; Карона; Цяжкае пытаньне; Вэнэцыя; Ты

яшчэ тут; Час; Адзасэй; Аслупянеласьць; Цярпеньне; Згода; Казка] / Перакл. зь ням. Зьмітра Магілеўцава // № 1 (30). С. 176—187.

57. **Балахонаў, Сяргей.** Пятнаццаць лішніх хвілін: Апавяданьне // № 2 (31). С. 143—149.

58. **Балахонаў, Сяргей.** Зямля пад крыламі Фэнікса // № 5 (34). С. 187—199. Бібліягр. у канцы артыкулу.

59. **Барысік, Тацяна.** Кропелькі: Апавяданьне // № 1 (30). С. 171—172.

60. **Баўтовіч, Міхась.** «Парашутысты» невядомага цэнтру: Пасьляслоўе [Да **Гльінскі П.** Тры гады пад нямецкай акупацыяй у Беларусі // № 3 (32). С. 207—247.] // № 3 (32). С. 247—248.

61. **Бахарэвіч, Альгерд.** З вышыні: Апавяданьне // № 1 (30). С. 144—154.

62. **Баццокоў, Аляксей.** Двое: Сцэнар відэафільму; Горад прыгожых і таленавітых: Чытанка для дзетак: Аповеды // № 1 (30). С. 166—170.

63. **Братэн, Крыс.** Царква: Апавяданьне / Перакл. з ангел. Аляксея Знаткевіча // № 5 (34). С. 202—207.

64. **Вайцяшонак, Марыя.** Партрэт невядомай: Апавяданьне // № 1 (30). С. 162—165.

65. **Гурская, Вольга.** Хмарка-дурніца: Раман на адну ноч у дванаццаці частках і слухаўках на адно вуха // № 1 (30). С. 155—161.

66. **Гюле, Павал.** Смаўжы, калюжны, дождж; In Dublin's fair City: Апавяданьні / Перакл. з польск. Марыны Шоды // № 2 (31). С. 170—198.

67. **Жаліф, Ані.** Беларуская прыгода / Перакл. з франц. Ігара Лялькова // № 2 (31). С. 199—225.

68. **Захаранка, Андрэй.** Хоку: [Цэркаўка на могільках; Летняя ноч; Разглядаючы старыя фатаграфіі; Пасьля дажджу; Графская пушча над Нёманам; Мроя;

Летні туман; Ліпеньская ноч; Старая бяроза ля току // № 1 (30). С. 173—175.

69. **Льінскі П.** Тры гады пад нямецкай акупацыяй у Беларусі: Жыцьцё Полацкай акругі 1941—1944 / Адшукана і перакл. на бел. мову Ліліяй Сазанавец // № 3 (32). С. 207—247.

70. **Кундэра, Мілан.** Эдуард і Бог / Перакл. з чэск. Аляксея Знаткевіча // № 2 (31). С. 150—169.

71. ***Макрацоў, Алесь.** Лірыка // № 5 (34). С. 200—201.

72. **Пацюпа, Юрась.** Постмадэрнізм, калыска мая // № 3 (32). С. 249—279.

73. **Пацюпа, Юрась.** Зьяўленьне героя: Імпрызаваная п'еска-пастыча ў адной дзеі // № 4 (33). С. 194—197.

74. **Пацюпа, Юрась.** Страла Зэнона: Рытмалягічны трактат // № 5 (34). С. 262—319.

75. Полацак і палачане ў беларускай паэзіі ХХ стагоддзя: [Ластоўскі В., Купала Янка, Багдановіч М., Бядуля Зьмітрок, Дудар Алесь, Званок Алесь, Александровіч А., Брэская Г., Хвойка Рыгор, Драздовіч Я., Броўка Пятрусь, Танк Максім, Лужанін М., Караткевіч У., Зуёнак В., Пісьмянкоў А., Гальпяровіч Н., Леаненя В., Ламан П., Дайнека Л., Бічэль Д., Іпатава В., Рублеўская Л., Акулін Э., Мінкін А., Багдановіч І., Паўлікава Л., Панізньнік С., Бураўкін Г., Сыс А., Барадулін Р., Крэчэўскі П., Геніюш Л., Арсеньнева Н., Салавей Алесь, Юхнавец Янка, Разанаў А., Арлоў У., Салодкая Н., Дарафейчук І., Лосік І., Лукша М., Снарская І., Аркуш Алесь, Сільнова Л., Сом Л.] / Уклад. і камэнт. Алесь Аркуша // № 3 (32). С. 149—188.

76. **Сіўко, Франц.** Асымэтрыя: Аповед // № 5 (34). С. 178—186.

77. **Стопард, Том.** Догаў Гамлет, Кагутаў Макбэт: П'есы / Перакл. з ангел. Марыя Салаўёвай // № 5 (34). С. 208—261.

78. **Шчыпёрскі, Анджэй.** Імша за ме-

ста Арас: Раман / Перакл. з польск. Лаўрэна Юрагі // № 4 (33). С. 198—277.

79. **Энцін, Мэры.** Зямля абяцаная / Перакл. з ангел. Паўліны Вішнеўскай // № 3 (32). С. 189—206.

80. **Юрага, Лаўрэн.** Нататкі на палёх раману: Паслоўе перакладніка [Да **Шчыпёрскі А.** Імша за места Арас // № 4 (33). С. 198—277.] // № 4 (33). С. 278—285.

ПАКАЗЬНІК

---

81. Зьмест «АРСНЕ» за 2003 год / Падрыхтавала Тацяна Вабішчэвіч // № 1 (30). С. 197—205.

ПАЛЕМІКА

---

82. **Балахонаў, Сяргей.** Entlarvung адзінокага ў пустэльні // № 4 (33). С. 286—289. Бібліягр. у канцы артыкулу.

83. **Булгакаў, Валер.** Чаму Беларусь ня Аўстрыя, а эўразійская сатрапія // № 5 (34). С. 28—45.

84. **Дракахруст, Юры.** Жэнэўская канвэнцыя для вайны культураў // № 3 (32). С. 138—148.

85. **Дракахруст, Юры.** Ваенная хітрасць // № 5 (34). С. 54—58.

86. ***Жукоўскі, Даніла.** Pax Vobiscum // № 5 (34). С. 48—53.

87. **Садоўскі, Пётра.** Калі фармальна лёгіка недарэчы... // № 5 (34). С. 46—47.

РЭЦЭНЗІІ

---

88. **Белавусаў, Уладзіслаў.** Троху пра зьмены ў Лукалэндзе // № 4 (33). С. 299—303. **Рэц. на:** Contemporary Change in Belarus. Baltic and European Studies 2. — Södertörns högskola, 2004.

89. **Зайка, Віталь.** Няскончаная вайна // № 4 (33). С. 290—298. Бібліягр. у канцы артыкулу. **Рэц. на:** Dean M.

Collaboration in the Holocaust: Crimes of the Local Police in Belorussia and Ukraine, 1941—1944. — New York: St. Martin's Press, 2001; Duffy P. The Belski Brothers: The True Story of Three Men Who Defied the Nazis, Saved 1,200 Jews and Built a Village in the Forest. — New York: Harper Collins Publishers, 2003; Munoz A., Romanko O. Hitler's White Russians: Collaboration, Extermination and Anti-Partizan Warfare in Byelorussia, 1941—1944. — New York: Europa Books, 2003; Hollender A. «Existiert das Ghetto noch?» Weissrussland: Juedisches Ueberleben gegen nationalsozialistische Herrschaft. — Berlin: Assoziation A, 2003.

ЭСЭІСТЫКА

90. **Абрамовіч, Павал.** Страва бяз солі // № 4 (33). С. 141—143.
91. **Андруховіч, Юры.** ...но странною любовью / Перакл. з укр. Андруся Клікунова // № 2 (31). С. 116—122.
92. ***Акудовіч, Валянцін.** Прэзыдэнт недадуманай нацыі // № 4 (33). С. 101—106.
93. **Аркуш, Алесь.** Будаўнік эгіпэцкіх пірамідаў // № 4 (33). С. 112—114.
94. **Аркуш, Алесь.** Паэт і выбары // № 3 (32). С. 65—69.
95. **Бабкоў, Ігар.** Катакомбы cogito // № 5 (34). С. 164—171.
96. **Баццокоў, Аляксей.** Праўда й няпраўда гісторыі // № 5 (34). С. 172—177. Бібліягр. у канцы артыкулу.
97. ***Бельская, Аліна.** Дзіўная краіна Фінляндыя // № 1 (30). С. 113—117.
98. **Бізяева, Аліса.** Зьнікненне аўтара: беларуская сепіратура // № 1 (30). С. 126—128.
99. **Брыль, Янка.** Чатыры сустрэчы з Сафіяй // № 3 (32). С. 53—54.
100. ***Вулф, Том.** Даруйце, але ваша душа сканала / Перакл. з ангел. Міланы

Міхалевіч // № 2 (31). С. 101—115.

101. ***Васючэнка, Пятро.** Крыўскі кішэнны слоўнік // № 3 (32). С. 35—48.

102. ***Васючэнка, Пятро.** Беларус вачыма беларуса: Беларус міталягізаваны, гістарычны, рэальны // № 4 (33). С. 115—130.

103. **Жыбуль, Віктар.** Два галоўныя скандалісты 20-х (да 100-х угодкаў Алесь Дудара і Паўлюка Шукайлы) // № 3 (32). С. 70—77. Бібліягр. у канцы артыкулу.

104. **Кіпель, Вітаўт.** Полацак у фармаваньні беларускага нацыянальнага сьветагляду (эпізоды з жыцьцёвае панарамы) // № 3 (32). С. 27—34.

105. **Кірылаў, Герман.** Катакомбная Беларусь // № 3 (32). С. 55—59.

106. **Курэйшы, Ганіф.** Доўгія языкі й свабода / Перакл. з ангел. Андрэя Скурка / // № 1 (30). С. 134—140.

107. **Латышонок, Алэг.** Доўгае вяртаньне ў Полацак // № 3 (32). С. 12—16.

108. **Лашкевіч, Кастусь.** Паміж спортам і палітыкай // № 2 (31). С. 123—129.

109. «Ленін ня раз бываў у Полацку...»: Гутарка з **Уладзімерам Арловым** / Гутарыў Алесь Аркуш // № 3 (32). С. 17—26.

110. **Лех, Генадзь.** Як тварылася Міжрэгіянальнае аб'яднаньне беларусаў Расеі // № 1 (30). С. 129—133.

111. **Надсан, Аляксандар.** Новая Друя // № 4 (33). С. 131—140.

112. ***Нікалаеў, Мікола.** Партрэт у Гарадзьшчанскім касьцёле: Хроніка падзеяў // № 1 (30). С. 118—125.

113. **Ніякоўская, Алена.** На сыходзе зімы — перад новымі зімамі... // № 3 (32). С. 60—64.

114. **Носаў, Сяргей.** Ты памятаеш, як усё пачыналася // № 5 (34). С. 155—163.

115. **Павіч, Міларад.** Пачатак і канец раману / Перакл. з сэрб. Аксаны Пісэцкай // № 1 (30). С. 141—143.

116. **Прытыцкі, Сяргей.** Іран і Тэгеран: Нататкі з вандровак па Пэрсіі, Усходнім Курдыстане й Харасане // № 1 (30). С. 95—109.

117. **Сёмуха, Алеся.** Амэрыканскія занатоўкі: правілы гульні // № 1 (30). С. 110—112.

118. **Семянчук, Генадзь.** Усяслаў Брачыславіч, князь Полацкі (штрыхі да гістарычнага партрэту) // № 3 (32). С. 78—89.

119. ***Фрыдман, Аляксандар.** Невядомы генацыд: зьнішчэньне беларускіх цыганоў у 1941—1944 // № 2 (31). С. 130—142. Бібліягр. у канцы артыкулу.

120. **Шчур, Макс.** Venit, dividit et imperat // № 4 (33). С. 109—111.

121. **Шыдлоўскі, Сяргей.** Зьбіраньне Полацку // № 3 (32). С. 49—52.

122. **Шыдлоўскі, Сяргей.** Без прэзыдэнта ў галаве // № 4 (33). С. 107—108.

Паdryхтавала Тацяна Вабішчэвіч